

702**U S T A W A**

z dnia 13 października 1995 r.

o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady ewidencji podatników, zasady i tryb nadawania numerów identyfikacji podatkowej oraz zasady postępowania się tymi numerami.

Art. 2. Osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej oraz zakłady (oddziały) osób prawnych, które na podstawie

odrębnych przepisów są podatnikami, podlegają obowiązkowi ewidencyjnemu oraz otrzymują numery identyfikacji podatkowej, zwane dalej „NIP”.

Art. 3. 1. Ewidencji podatników dokonują urzędy skarbowe.

2. Nadanie NIP następuje w drodze decyzji administracyjnej urzędu skarbowego.

3. NIP nie może mieć ukrytego lub jawnego charakteru znaczącego, określającego pewne cechy podatnika.

Art. 4. W sprawach określonych w art. 3 właściwymi urzędami skarbowymi są:

- 1) dla podatników podatku od towarów i usług, nie korzystających ze zwolnienia od tego podatku — urząd skarbowy właściwy w sprawach podatku od towarów i usług,
- 2) dla jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, korzystających ze zwolnienia od podatku od towarów i usług — urząd skarbowy właściwy ze względu na siedzibę jednostki lub miejsce wykonywania działalności,
- 3) dla pozostałych podatników:
 - a) będących podatnikami podatku dochodowego — urząd skarbowy właściwy w sprawach tego podatku,
 - b) nie będących podatnikami podatku dochodowego — urząd skarbowy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę podatnika, a jeżeli podatnik nie ma miejsca zamieszkania lub siedziby w Polsce — Drugi Urząd Skarbowy Warszawa-Śródmieście.

Rozdział 2

Postępowanie w sprawie nadania numeru identyfikacji podatkowej

Art. 5. 1. Podatnicy obowiązani są do dokonania zgłoszenia identyfikacyjnego; zgłoszenia identyfikacyjnego dokonuje się jednokrotnie.

2. Zgłoszenie identyfikacyjne osób fizycznych zawiera nazwisko, imiona, imiona rodziców, datę i miejsce urodzenia, płeć, nazwisko rodowe, obywatelstwo lub obywatelstwa, adres miejsca zamieszkania, adres miejsca zameldowania na pobyt stały lub czasowy, rodzaj i numer dowodu tożsamości oraz numer ewidencyjny PESEL.

3. Zgłoszenie identyfikacyjne podatników nie będących osobami fizycznymi zawiera w szczególności pełną i skróconą nazwę (firmę), formę organizacyjno-prawną, adres siedziby, numer REGON, organ rejestrowy lub ewidencyjny i numer nadany przez ten organ, wykaz rachunków bankowych, adres miejsca przechowywania dokumentacji rachunkowej oraz przedmiot wykonywanej działalności określony według obowiązujących standardów klasyfikacyjnych, a ponadto:

- 1) w przypadku zakładów (oddziałów) osób prawnych — dane dotyczące jednostki macierzystej, w tym również NIP tej jednostki,
- 2) w przypadku spółek cywilnych, jawnych oraz komandytowych — dane dotyczące wspólników, w tym również NIP nadany poszczególnym wspólnikom.

4. Zgłoszenie identyfikacyjne podatników prowadzących działalność gospodarczą zawiera również informacje dotyczące prowadzonych przez te podmioty przedsiębiorstw; informacje zawierają dane, o których mowa w ust. 3.

5. Minister Finansów, w drodze zarządzenia, określi wzory formularzy zgłoszeń identyfikacyjnych.

Art. 6. 1. Podatnicy podatku od towarów i usług lub podatku akcyzowego obowiązani są dokonać zgłoszenia identyfikacyjnego przed dokonaniem pierwszej czynności podlegającej opodatkowaniu jednym z tych podatków.

2. Podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych obowiązani są dokonać zgłoszenia identyfikacyjnego nie później niż w terminie złożenia pierwszej, od dnia wejścia w życie ustawy, deklaracji dotyczącej zaliczki na ten podatek.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do podatników, którzy na mocy odrębnych przepisów są zwolnieni z obowiązku składania deklaracji na podatek dochodowy od osób prawnych.

4. Jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, nie będące podatnikami podatku dochodowego od osób prawnych, które:

- 1) zatrudniają pracowników — dokonują zgłoszenia identyfikacyjnego nie później niż w terminie złożenia pierwszej, od dnia wejścia w życie ustawy, deklaracji dotyczącej zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych,
- 2) nie zatrudniają pracowników — dokonują zgłoszenia identyfikacyjnego w terminie miesiąca od dnia dokonania wpisu w ewidencji działalności gospodarczej lub we właściwym rejestrze.

5. Podatnicy, o których mowa w ust. 4 pkt 2, wpisani do ewidencji działalności gospodarczej lub właściwego rejestru przed dniem wejścia w życie ustawy, składają zgłoszenie identyfikacyjne w terminie 5 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

6. Podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych, którzy samodzielnie obliczają zaliczki na ten podatek lub opłacają go w formach zryczałtowanych, dokonują zgłoszenia identyfikacyjnego nie później niż w terminie złożenia pierwszej, od dnia wejścia w życie ustawy, deklaracji dotyczącej tej zaliczki albo dokonania wpłaty zryczałtowanego podatku.

7. Podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych nie wymienieni w ust. 6 dokonują zgłoszenia identyfikacyjnego nie później niż w terminie złożenia pierwszego, od dnia wejścia w życie ustawy, zeznania rocznego, z zastrzeżeniem art. 8.

8. Podatnicy będący wyłącznie podatnikami podatków stanowiących dochody budżetów gmin dokonują zgłoszenia identyfikacyjnego nie później niż w terminie:

- 1) złożenia pierwszej deklaracji na podatek rolny, leśny lub od nieruchomości,
- 2) dokonania pierwszej wpłaty podatków wymienionych w pkt 1

— od dnia wejścia w życie ustawy.

9. Minister Finansów może określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) inne, nie krótsze niż przewidziane w ustawie terminy dokonywania zgłoszenia identyfikacyjnego,
- 2) terminy zgłoszenia identyfikacyjnego przez podatników innych podatków niż wymienione w ust. 1—8.

Art. 7. W przypadku gdy z przepisów art. 6 ust. 1—7 wynikają różne terminy dokonania zgłoszenia identyfikacyjnego, podatnik dokonuje zgłoszenia jeden raz, w terminie najwcześniejszym.

Art. 8. 1. Podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych, którym płatnik na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych:

- 1) pobiera zaliczki miesięczne, dokonując zmniejszenia kwot pobieranych zaliczek, lub
- 2) dokonuje rocznego rozliczenia podatku, a nie dokonywał zmniejszenia kwot zaliczek

— dokonują zgłoszenia identyfikacyjnego za pośrednictwem tego płatnika.

2. Przepisów ust. 1 nie stosuje się do podatników, którzy uprzednio dokonali zgłoszenia identyfikacyjnego.

3. Płatnicy, o których mowa w ust. 1, obowiązani są do zaopatrzenia się w formularze zgłoszeń w urzędzie skarbowym właściwym ze względu na ich siedzibę, w terminie wyznaczonym przez ten urząd.

4. Płatnik dostarcza podatnikowi formularz zgłoszenia identyfikacyjnego w terminie 30 dni od dnia potrącenia pierwszej zaliczki na podatek dochodowy lub od dnia złożenia oświadczenia w sprawie rozliczenia rocznego, po upływie terminu określonego na podstawie ust. 3.

5. Podatnik składa płatnikowi zgłoszenie identyfikacyjne w terminie 30 dni od dnia otrzymania formularza zgłoszenia.

6. Płatnik obowiązany jest przekazać, w tym za pośrednictwem poczty, zgłoszenie identyfikacyjne urzędowi skarbowemu właściwemu dla podatnika, w terminie 14 dni od dnia złożenia formularza zgłoszenia przez podatnika.

Art. 9. 1. Podatnicy:

- 1) wymienieni w art. 6 ust. 1—6 obowiązani są do aktualizowania danych objętych zgłoszeniem identyfikacyjnym w terminie 60 dni od dnia, w którym nastąpiła zmiana danych; informację o zmianie danych podatnicy przekazują właściwemu urzędowi skarbowemu określonymu w art. 4,
- 2) podatku dochodowego od osób fizycznych, którym płatnik dokonuje rocznego obliczenia podatku, mają obowiązek aktualizować dane objęte zgłoszeniem identyfikacyjnym za pośrednictwem płatnika; płatnik jest obowiązany przekazać informację o zmianie danych urzędowi skarbowemu właści-

wemu dla podatnika, wraz z rocznym obliczeniem podatku,

- 3) podatku dochodowego od osób fizycznych, nie wymienieni w pkt 1 i 2, składają informację o zmianie danych objętych zgłoszeniem identyfikacyjnym w terminie przewidzianym do złożenia zeznania rocznego.

2. Minister Finansów określi, w drodze zarządzenia, wzór formularza informacji o zmianie danych objętych zgłoszeniem identyfikacyjnym.

Art. 10. Minister Finansów określi, w drodze rozporządzenia, tryb składania zgłoszeń identyfikacyjnych oraz składania informacji o zmianie danych objętych tym zgłoszeniem przez podatników, o których mowa w art. 6 ust. 8.

Rozdział 3

Zasady postępowania się numerami identyfikacji podatkowej

Art. 11. 1. Podatnicy podają NIP na wszelkich dokumentach związanych z wykonywaniem zobowiązań podatkowych oraz niepodatkowych należności budżetowych, do których poboru obowiązane są organy podatkowe lub celne.

2. W sprawach dotyczących zobowiązań podatkowych oraz niepodatkowych należności budżetowych podatnicy mają obowiązek podawać NIP na żądanie:

- 1) organów administracji rządowej i samorządowej,
- 2) organów kontroli skarbowej,
- 3) przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli,
- 4) banków,
- 5) stron czynności cywilnoprawnych,
- 6) płatników oraz inkasentów podatków i niepodatkowych należności budżetowych.

3. Płatnicy i inkasenci, o których mowa w ust. 2 pkt 6, obowiązani są żądać od podatników podania NIP i przekazywać go organom podatkowym.

Art. 12. 1. NIP nadany podatnikowi nie przechodzi na następcę prawnego, z wyjątkiem:

- 1) przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa lub przedsiębiorstwa komunalnego w jednoosobową spółkę gminy,
- 2) przekształcenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w spółkę akcyjną lub spółki akcyjnej w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

2. W przypadku zgonu lub ustania bytu prawnego podatnika, decyzja o nadaniu NIP wygasa, z wyjątkiem przypadków wymienionych w ust. 1.

3. Organy prowadzące ewidencję ludności obowiązane są, w terminie 60 dni od dnia otrzymania aktu zgo-

nu, do przekazania pisemnej informacji o zgonie urzędowi skarbowemu właściwemu ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania zmarłego podatnika.

Rozdział 4

Rejestr podatników

Art. 13. 1. Dokumentacja związana z nadaniem NIP oraz aktualizowaniem danych zawartych w zgłoszeniach identyfikacyjnych jest gromadzona i przechowywana w urzędach skarbowych.

2. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1, nie podlega przekazaniu do archiwów państwowych.

3. Na wniosek zainteresowanego urząd skarbowy obowiązany jest do potwierdzenia faktu nadania NIP podmiotowi, który nim się posługuje.

Art. 14. 1. Tworzy się Krajową Ewidencję Podatników, prowadzoną przez Ministra Finansów.

2. Krajowa Ewidencja Podatników służy:

- 1) gromadzeniu i weryfikacji danych wynikających ze zgłoszeń identyfikacyjnych podatników,
- 2) porównaniu danych wynikających ze zgłoszeń identyfikacyjnych podatników z innymi rejestrami urzędowymi w celu ustalenia podatników, którzy naruszyli przepisy ustawy.

3. Urzędy skarbowe obowiązane są niezwłocznie przekazywać do Krajowej Ewidencji Podatników dane zawarte w dokumentacji, o której mowa w art. 13 ust. 1.

Art. 15. 1. Urzędy skarbowe obowiązane są do zachowania tajemnicy odnośnie do danych zawartych w dokumentacji, o której mowa w art. 13 ust. 1.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, udostępnia się wyłącznie:

- 1) sądom, prokuratorom, organom kontroli skarbowej, organom podatkowym, organom celnym, przedstawicielom Najwyższej Izby Kontroli, Policji, Urzędowi Ochrony Państwa, Żandarmerii Wojskowej i Wojskowym Służbom Informacyjnym — w związku z prowadzonym postępowaniem,
- 2) naczelnym i centralnym organom administracji rządowej — w związku z postępowaniem w sprawie udzielenia koncesji bądź zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej,
- 3) podatnikowi — w zakresie dotyczącym jego numeru,
- 4) służbom statystyki publicznej w zakresie i dla potrzeb wynikających z przepisów o statystyce publicznej.

3. Dane zgromadzone w Krajowej Ewidencji Podatników udostępniane są przez Ministra Finansów. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 5

Przepisy karne

Art. 16. 1. Kto, wbrew obowiązкови:

- 1) w przewidzianym przepisami terminie nie dokonuje zgłoszenia identyfikacyjnego,
- 2) dokonuje zgłoszenia identyfikacyjnego więcej niż jednokrotnie,
- 3) nie podaje numeru identyfikacji podatkowej lub podaje numer fałszywy
— podlega karze grzywny.

2. Tej samej karze podlega podatnik wymieniony w art. 6 ust. 1—6, który w przewidzianym przepisami terminie nie dokonuje aktualizacji danych objętych zgłoszeniem identyfikacyjnym.

Art. 17. 1. Kto, będąc płatnikiem, nie dopełnia obowiązków określonych w art. 8 ust. 3, 4 lub 6 ustawy

— podlega karze grzywny.

2. Tej samej karze podlega podatnik wymieniony w art. 6 ust. 7 i 8 ustawy, który w przewidzianym przepisami terminie nie dokonuje aktualizacji danych objętych zgłoszeniem identyfikacyjnym.

3. Orzekanie w sprawach, o których mowa w ust. 1 i 2, następuje na zasadach i w trybie określonych w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 18. W ustawie z dnia 29 grudnia 1982 r. o urzędzie Ministra Finansów oraz urzędach i izbach skarbowych (Dz. U. z 1994 r. Nr 106, poz. 511) w art. 2 po pkt 19 dodaje się pkt 19a w brzmieniu:

„19a) prowadzenie Krajowej Ewidencji Podatników,”.

Art. 19. W ustawie z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50, Nr 28, poz. 127 i Nr 129, poz. 599, z 1994 r. Nr 132, poz. 670 oraz z 1995 r. Nr 44, poz. 231) w art. 9:

- 1) w ust. 2 skreśla się wyrazy „, i nadaje podatnikowi numer identyfikacyjny”;
- 2) w ust. 3 skreśla się wyrazy „i uzyskać numer identyfikacyjny”;
- 3) w ust. 5 skreśla się pierwsze zdanie;
- 4) w ust. 5a po wyrazach „z rejestru” skreśla się przecinek i wyrazy „a w przypadkach określonych w ust. 5 następuje również unieważnienie numeru identyfikacyjnego”;
- 5) w ust. 6 wyrazy „art. 14 ust. 1, 2 i 5” zastępuje się wyrazami „art. 14 ust. 1 i 5”;
- 6) skreśla się ust. 7;

7) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Podatnik zarejestrowany obowiązany jest umieszczać numer identyfikacji podatkowej na fakturach i rachunkach uproszczonych oraz w ofertach.”;

8) skreśla się ust. 10.

Art. 20. Numery identyfikacyjne nadane na podstawie ustawy wymienionej w art. 19 stają się NIP. Przepis art. 8 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 21. Do zgłoszeń rejestracyjnych, o których mowa w art. 9 ustawy wymienionej w art. 19, wniesionych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się dotychczasowe przepisy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym.

Art. 22. 1. Zwalnia się z obowiązku ewidencyjnego, na okres 3 lat, podmioty będące wyłącznie podatnikami podatków stanowiących dochody budżetów gmin.

2. Minister Finansów może, w drodze rozporządzenia, zwolnić na czas określony niektóre grupy podatników z obowiązku identyfikacyjnego.

3. Minister Finansów może, w drodze zarządzenia, ze względu na ochronę tajemnicy państwowej, uregulować odrębnie tryb nadawania numerów identyfikacji podatkowej oraz warunki posługiwania się tymi numerami.

Art. 23. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1996 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*